

به نام خدا

اظهار نظر کارشناسی درباره:
«طرح تعیین تکلیف کارشناسان بیمه کشاورزی»
(اعاده شده از شورای نگهبان (۲))

مخصوص صحن علنی

مقدمه

طرح «تعیین تکلیف کارشناسان بیمه کشاورزی» که در تاریخ ۱۳۹۵/۲/۳۰ اعلام وصول شده و ۶ مرتبه توسط شورای محترم نگهبان و هیئت عالی نظارت بر حسن اجرای سیاست‌های کلی نظام مورد ایراد واقع شده بود، مجدداً در مجلس یازدهم و در تاریخ ۱۳۹۹/۵/۱ اعلام وصول گردید. این طرح پس از تصویب در تاریخ ۱۳۹۹/۱۱/۱۵ جهت انطباق با موازین شرع و قانون اساسی به شورای نگهبان ارسال شد، که شورای محترم نگهبان آن را واجد ابهام دانسته و جهت رفع ابهام به مجلس اعاده نمود. کمیسیون اجتماعی مجلس شورای اسلامی در راستای رفع ابهام‌های شورای نگهبان، در تاریخ ۱۴۰۰/۸/۱۶ اقدام به اصلاح مصوبه قبلی نموده که در ادامه به بررسی آن خواهیم پرداخت:

بررسی ابهام‌های شورای نگهبان

شورای محترم نگهبان در اظهار نظر شماره ۹۹/۱۰۲/۲۲۱۰۳ مورخ ۱۳۹۹/۱۲/۵ خویش مصوبه را واجد دو ابهام به شرح زیر دانست:

اول) ابهام در سابقه اشخاص دارای قرارداد با بانک کشاورزی

شورای نگهبان در بند اول اظهار نظر خویش مقرر نموده: با عنایت به اینکه کارشناسان بیمه کشاورزی که با «بانک کشاورزی» و «صندوق بیمه کشاورزی» قرارداد کارگزاری دارند، مشمول حکم مصوبه قرار گرفته‌اند، اما سابقه فعالیت منحصر به صندوق بیمه کشاورزی شده است و از این جهت که مشخص نیست، آیا مصوبه شامل کسانی نیز می‌شود که به میزان مذکور، سابقه فعالیت در بانک کشاورزی دارند یا خیر؟ تبصره «۱» ابهام دارد.

کمیسیون اجتماعی جهت رفع ابهام مورد نظر شورا، با افزودن عبارت بانک کشاورزی به تبصره «۱» مقرر نمود: «کارشناسان بیمه کشاورزی که در حال حاضر قراردادی تحت عنوان قرارداد کارگزاری با بانک کشاورزی و صندوق بیمه کشاورزی دارند و از زمان ورود به صندوق بیمه کشاورزی یا بانک کشاورزی تا تاریخ تصویب این قانون، حداقل چهل و هشت (۴۸) ماه سابقه فعالیت مستمر و متوالی داشته باشند پس از گذراندن دوره‌های آموزشی مرتبط، براساس تخصص و متناسب با نیاز دستگاه مربوطه، ظرف حداکثر دو سال به صورت قرارداد کار معین ساماندهی می‌گردند».

مشخصات طرح

دوره یازدهم - سال اول

شماره ثبت:

۱۶

شماره چاپ:

۹۲۷

تاریخ چاپ:

—

دفتر مطالعات

حقوقی

مشخصات گزارش

شماره مسلسل:

۲۴۰۱۷۳۸۳-۱

تاریخ انتشار:

۱۴۰۰/۹/۶

بنابراین با توجه به اینکه کمیسیون محترم، با افزودن عبارت «بانک کشاورزی» سابقه فعالیت را نسبت به کسانی که قرارداد کشاورزی با بانک کشاورزی دارند، مشخص نموده است و بر این اساس کسانی که قرارداد کارگزاری با بانک کشاورزی داشته و از زمان ورود به بانک کشاورزی، حداقل چهل و هشت ماه سابقه فعالیت مستمر و متوالی داشته باشند، مورد حکم قرار گرفته‌اند، لذا ابهام مورد نظر شورای نگهبان در خصوص مشخص نبودن سابقه برای اشخاص دارای قرارداد با بانک کشاورزی، مرتفع شده است و اصلاح صورت گرفته، رافع ایراد شورا به نظر می‌رسد.

دوم) ابهام در تأمین بار مالی

شورای نگهبان در دومین ابهام خویش نسبت به مصوبه مجلس، اظهار نموده است:

«با توجه به اینکه علی‌رغم ساماندهی مشمولان این قانون، نیاز صندوق بیمه کشاورزی به کارگزاری همچنان وجود دارد، تأمین بار مالی ساماندهی مشمولان در دستگاه‌های مربوطه به صورت قرارداد کار معین از محل کارمزد کارگزاری بیمه کشاورزی و پرداخت هزینه‌هایی که دولت بابت صندوق بیمه کشاورزی به بانک کشاورزی پرداخت می‌کند، ابهام دارد».

در حقیقت ابهام مورد نظر شورای نگهبان آن است که در صورت تأمین بار مالی این طرح از محل «کارمزد کارگزاری بیمه کشاورزی و پرداخت هزینه‌هایی که دولت بابت صندوق بیمه کشاورزی با بانک کشاورزی پرداخت می‌کند»، مشخص نیست تکلیف تأمین مالی صندوق بیمه کشاورزی برای کارگزاری چگونه خواهد شد؟

کمیسیون نیز در راستای رفع ابهام فوق، با اصلاح تبصره «۵»، مقرر داشت: «بار مالی ناشی از اجرای این قانون از محل اصلاح ماده (۸۱) قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۱۳۶۶/۱۲/۳ با اصلاحات و الحاقات بعدی تأمین می‌گردد. ماده (۸۱) قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۱۳۶۶/۱۲/۳ با اصلاحات و الحاقات بعدی به شرح زیر اصلاح شد:

ماده (۸۱) - درآمدهای اشخاص حقیقی که حاصل از کلیه فعالیت‌های کشاورزی، دامپروری، دامداری، پرورش ماهی و زنبور عسل و پرورش طیور، صیادی و ماهیگیری، نوغان‌داری، احیای مراتع و جنگل‌ها، باغات اشجار از هر قبیل و نخیلات از پرداخت مالیات معاف می‌باشد». در واقع با عنایت به اینکه در حال حاضر ماده (۸۱) قانون مالیات‌های مستقیم به صورت مطلق اشخاص حقیقی و حقوقی فعال در بخش کشاورزی را از پرداخت مالیات معاف نموده است، لذا کمیسیون محترم با حذف معافیت مالیاتی اشخاص حقوقی فعال در بخش کشاورزی، تأمین بار مالی ناشی از اجرای این قانون را از محل حذف معافیت مالیاتی اشخاص مزبور، پیش‌بینی کرده است. بر این اساس با توجه به پیش‌بینی محل جدید تأمین بار مالی و همچنین کفایت درآمد حاصل از محل پیش‌بینی شده، اصلاح صورت گرفته توسط کمیسیون رافع ایراد شورای نگهبان به نظر می‌رسد. هرچند حذف معافیت مالیاتی این اشخاص منجر به اختلال در زنجیره محصولات کشاورزی و بالطبع افزایش هزینه برای کل زنجیره محصولات کشاورزی خواهد شد، که محل تأمل به نظر می‌رسد.

نتیجه‌گیری

بنابر مراتب فوق و با صرف‌نظر از نکات مندرج در گزارش‌های سابق مرکز پژوهش‌های مجلس مبنی بر تجربه ناموفق قانون استخدام مهندسیین ناظر تولیدات کشاورزی مصوب ۱۳۸۹ و عدم توجیه منطقی استخدام کارگزاران به دلیل فصلی بودن امر کارگزاری، اصلاحات صورت گرفته توسط کمیسیون اجتماعی در خصوص تعیین سابقه مشمولان مصوبه در بانک کشاورزی و پیش‌بینی محل تأمین بار مالی،

رافع ابهام‌های مورد نظر شورای محترم نگهبان به‌نظر می‌رسد. هرچند اصلاح صورت‌گرفته و حذف معافیت مالیاتی اشخاص حقوقی بخش کشاورزی می‌تواند به افزایش هزینه در زنجیره محصولات غذایی منجر گردد

بنابراین هر چند اصلاحات انجام شده رافع ایرادات شورای نگهبان به نظر می‌رسد، بنابر دلایل پیش گفته عدم تصویب مورد پیشنهاد است.

شماره ماده	موافق	مخالف	موافق به شرط اصلاح	ارجاع به کمیسیون
تبصره «۱»		✓		
تبصره «۵»		✓		

شماره تبصره	موضوع کمیسیون	موافق	مخالف	ارجاع به کمیسیون	موافق به شرط اصلاح	اظهار نظر کارشناسی	متن اصلاحی
تبصره «۱»	تبصره «۱»- کارشناسان بیمه کشاورزی که در حال حاضر قراردادی تحت عنوان قرارداد کارگزاری با بانک کشاورزی و صندوق بیمه کشاورزی دارند و از زمان ورود به صندوق بیمه کشاورزی یا بانک کشاورزی تا تاریخ تصویب این قانون، حداقل چهل‌وهشت (۴۸) ماه سابقه فعالیت مستمر و متوالی داشته باشند پس از گذراندن دوره‌های آموزشی مرتبط، براساس تخصص و متناسب با نیاز دستگاه مربوطه، ظرف حداکثر دو سال به‌صورت قرارداد کار معین ساماندهی می‌گردند.			✓		با توجه به اینکه، با افزودن عبارت «بانک کشاورزی» سابقه فعالیت کسانی که قرارداد کشاورزی با بانک کشاورزی دارند، مشخص شده است و بر این اساس کسانی که قرارداد کارگزاری با بانک کشاورزی داشته و از زمان ورود به بانک کشاورزی، حداقل چهل‌وهشت ماه سابقه فعالیت مستمر و متوالی داشته باشند، مورد حکم قرار گرفته‌اند، لذا ابهام مورد نظر شورای نگهبان در خصوص مشخص نبودن سابقه برای اشخاص دارای قرارداد با بانک کشاورزی، مرتفع گردیده است و اصلاح صورت‌گرفته، رافع ایراد شورا به‌نظر می‌رسد.	
تبصره «۵»	تبصره «۵»- بار مالی ناشی از اجرای این قانون از محل اصلاح ماده (۸۱) قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۱۳۶۶/۱۲/۳ با اصلاحات و الحاقات بعدی تأمین می‌گردد. ماده (۸۱) قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۱۳۶۶/۱۲/۳ با اصلاحات و الحاقات بعدی به شرح زیر اصلاح شد: ماده (۸۱)- درآمدهای اشخاص حقیقی که حاصل از کلیه فعالیت‌های کشاورزی، دامپروری، دامداری، پرورش ماهی و زنبور عسل و پرورش طیور، صیادی و ماهیگیری، نوغان‌داری، احیای مراتع و جنگل‌ها، باغات اشجار از هر قبیل و نخیلات از پرداخت مالیات معاف می‌باشد.			✓		با عنایت به اینکه در حال حاضر ماده (۸۱) قانون مالیات‌های مستقیم به‌صورت مطلق اشخاص حقیقی و حقوقی فعال در بخش کشاورزی را از پرداخت مالیات معاف نموده است، لذا کمیسیون محترم با حذف معافیت مالیاتی اشخاص حقوقی فعال در بخش کشاورزی، تأمین بار مالی ناشی از اجرای این قانون را از محل حذف معافیت مالیاتی اشخاص مزبور،	

متن اصلاحی	اظهار نظر کارشناسی	موافق به شرط اصلاح	ارجاع به کمیسیون	مخالف	موافق	مصوبه کمیسیون	شماره تبصره
	<p>پیش‌بینی نموده است. بر این اساس با توجه به پیش‌بینی محل جدید تأمین بار مالی و همچنین کفایت درآمد حاصل از محل <u>پیش‌بینی شده، اصلاح صورت گرفته توسط کمیسیون رافع ایراد شورای نگهبان به نظر می‌رسد.</u> هر چند حذف معافیت مالیاتی این اشخاص منجر به اختلال در زنجیره محصولات کشاورزی و بالتبع افزایش هزینه برای کل زنجیره محصولات کشاورزی خواهد شد، که محل تأمل به نظر می‌رسد.</p>						